

plement en -IRE i en *assol·iar* fou en -*ez-are* -ITI-ARE.⁴

A penes té raó de ser el rebutjar l'única etimologia que s'havia proposat abans (cosa de Montoliu, *EUC* VII, 292; *EstEtimCat.*, 15), per més que la vagin pendre seriosament gent del valor de Spitzer (*KatEtym.*, 5) i Moll, i que aquest reporta així «del ll. *ABSOLVICIRE derivat de ABSOLVERE 'portar a terme'». És una etimologia quasi inconcebible des del punt de vista semàntic (encara que fos 'portar a terme', per què 'empaïtar, atrapar...?'), impossible en el fonètic, i simplement absurda en l'aspecte formatiu.⁵

DERIV.: *Assolida* (veg. supra; s'havia ja usat a l'Edat Mitjana? Realment figura en els *Diccs. de Rims* de JMarc i Aversó, § 78.24; però ignorem en quin sentit i el mot manca en el PDFP). *Assolible*. *Assolidor* de algun descuydat, *assolidor* ab engany, Lacav. *Assoliment fet en descuyt*, Lacav.; «si l'amor pren en la joventut --- l'assoliment d'aqueixa vida total reposa l'ànima i la despulla càndidament de --- la matèria» (PCoromines, *Vida Austera*, VII, O. C., 125b41). Podria ser que *solijarda* usat a la Conca de Barberà per «renyada o tupada molt forta» (*AlcM*) sigui un encreuament de (*as*)*solida* amb *far**dar*, *far**da* (com si diguéssim 'un farcell de garrotades, de llenya'), cf. ross. *fardejar* 'tupar, ferir violentament' que *AlcM* 25 exemplifica en Saisset.

¹ *Monografies dels pobles de Catalunya*, c. 1880, s. v. *Argentona*. — ² *Solir* omès també en tots els altres diccs. balears (sense excloure'n Ag., *AlcM*, Febrer-Cardona, *Unos Amigos*); *assolir* inclús en Figuera, etc. Però Forteza (*Gram.*, § 201) *assolir* com a AD+SOLUM sense aclariments. — ³ Un antic posseïdor de la meva ed. 1757 del *DTO.*, que hi sol fer afegits amb una lletra i tinta que semblen del darrer terç del S. XVIII, sens dubte en el Princ., hi va afegir «*assolit* ab engany: deceptus». — ⁴ És clar que *assoliar* no deriva de *soliu*, com creu *AlcM*: 1.^r perquè *soliu*, adjectiu en -IVUS, hauria format *assolivar (i no pas *assoliar*); 2.ⁿ perquè *home soliu* és un concepte feudal, on no hi ha idea de solitud. Es tracta d'una formació partint d'un antic abstracte en -e(z)a, tal com ho és *entre-maliat* (el que té mitja malesa o mitja maldat) i tal com ho són els infinits derivats en -eir <-ezir. La forma primitiva fou, és clar, *assolear i bé pot ser que aquest *assoleiar* sigui el que més amunt hem vist a Eivissa amb sentit de 'capturar'. — ⁵ Amb tals llibertats ens podríem abans basar en qualsevol verb llatí. Per ex. *obsolere* 'esdevenir desusat', que almenys tindria la virtut de ser bo en els altres aspectes (majorment usant-lo Hugutio i Dante en una variant *absolere*, *De Vulg. Eloquio* II, v, 6; cites en l'ed. Marigo, pp. 202, 319). Però què en farem de la semàntica! Passar de la idea de 'requiescat in pace' (per dir-ho així) a la de 'ser atrapat per un enemic', no és tan absurd com allò altre. Però ¿qui no veuria que també és desencaminat?

Assoll, V. *soll* + *Assomar* 'deixar a punt de carregar', V. *somera*. Per als castellanismes *assombrar*, as-

sombrir, *assombrós*, V. *DCEC* (*sombra*); un +*assombrat* 'lloc ombradís' (Castellterçol), no ho deu ser, V. *ombra* *Assomeiar* (i *assaumellar* la fruita, Pons Mass.), V. *somoi* (*MOLL*) *Assonància*, *assonant*, *assonantar*, *assonar*, V. *so* *Assordar*, V. *sord* *Assorinar*, V. *xumar* *Assorollar*, V. *soroll* *Assorir*, V. *sorra* *Assortat*, *assortidor*, *assortiment*, *assortir*, V. *sortir* (*SORT*) *Assossangar*, V. *sossengar* *Assosar*, V. *sus*

ASSOSSEGAR, amb *assossecc*, *assossegador*, veg. l'estudi d'aquest mot en el *DCEC* s. v. *sosegar* IV, 289-90, que tracta també del català en forma suficient (IV, 289a 31-37 i nota 4).¹

¹ Aclareixo ara, i ja llavors m'hi inclinava bastant, que en català fou sempre mot genú i no pas castellanisme: ara em sembla decididament autòcton (o, com a molt, mossarabisme català, tenint en compte que una bona majoria de les dades antigues i d'arrelament indiscutible vénen del País Valencià o de les Illes), vist l'augment de la doc. medieval i l'aparició en català de la variant etimològica (*as*)*sess*, que llavors no coneixíem. Veg., en efecte: «que ell se vulla donar auctoritat e maturitat, cor ell és veat de ço que-s lexa manejar e tractar a tot hom, axí que un vil hom de peu lo pren a una part e-s rahona ab ell axí *assessegadament* com si era un richom», 1323 (Finke, *Acta Arag.* III, 428); «les gens cuydaran haver de tot en tot pau e *assesguament* de folgansa e abondament de tots béns», «les tres coronas se abrasaran ab ell ab *assa*<*sse*>*gament* e jermadat durabla», *Profecies de Merli*, c. 1380 (on l'original cast. porta *assosiego*), *RFE* xxv, 396, 397; «los veya venir ab molt gran *acecech*, ço és que eren molt ugats e cansats», doc. S. XIV a l'arxiu de Lledó (*AlcM*, s. v. *ace*). De la variant fonètica normal: «Més que-l penell / les muda -l vent: / may lur jahent, / nunc' ha sa stiba / --- / de si deposen / tot *assossech*», JRoig (*Spill*, 633); «les donzelles deven parlar poch, ab gran *assossech*», «com tot fos *assossegat* e les donzelles dormirien», *Tirant* (Ag. III, 38; II, 284); «fonch cosa més divina que humana pendre *assossech* e repòs lo dit moviment --- que-s reposà e cessà la dita commoció», doc. val. de 1460 (Gual, *CongrHiCorAra*. IV, 491); *assossech* rimant amb *ensopec* en Joan Scrivà (cita de Careta, *Barbr.*, s. v. *prenda*): «estar *sossegat*: p-cato esse animo», OPou (*TbPu.*, p. 300); «vosaltres que sabieu tot lo que-s treballava per mi, aviat us devíeu *assossegar*?», PCoromines, *Presons* (1.ª ed. i autògraf), p. 195.

Assossengar, V. *sossengar*

ASSOT, de l'àr. *as-saūt* 'el fuet, xurriaca'. □ 1.ª documentació: S. XIII.

Ja en les *VidesR.*: «deu ésser batuts ab *asots* LXXX colps», 263v2, on tradueix el ll. *octoginta verberibus plectitur* (830.34). Ací, doncs, es tracta del sentit etimològic d'instrument per assotar. El de 'vergassada'